

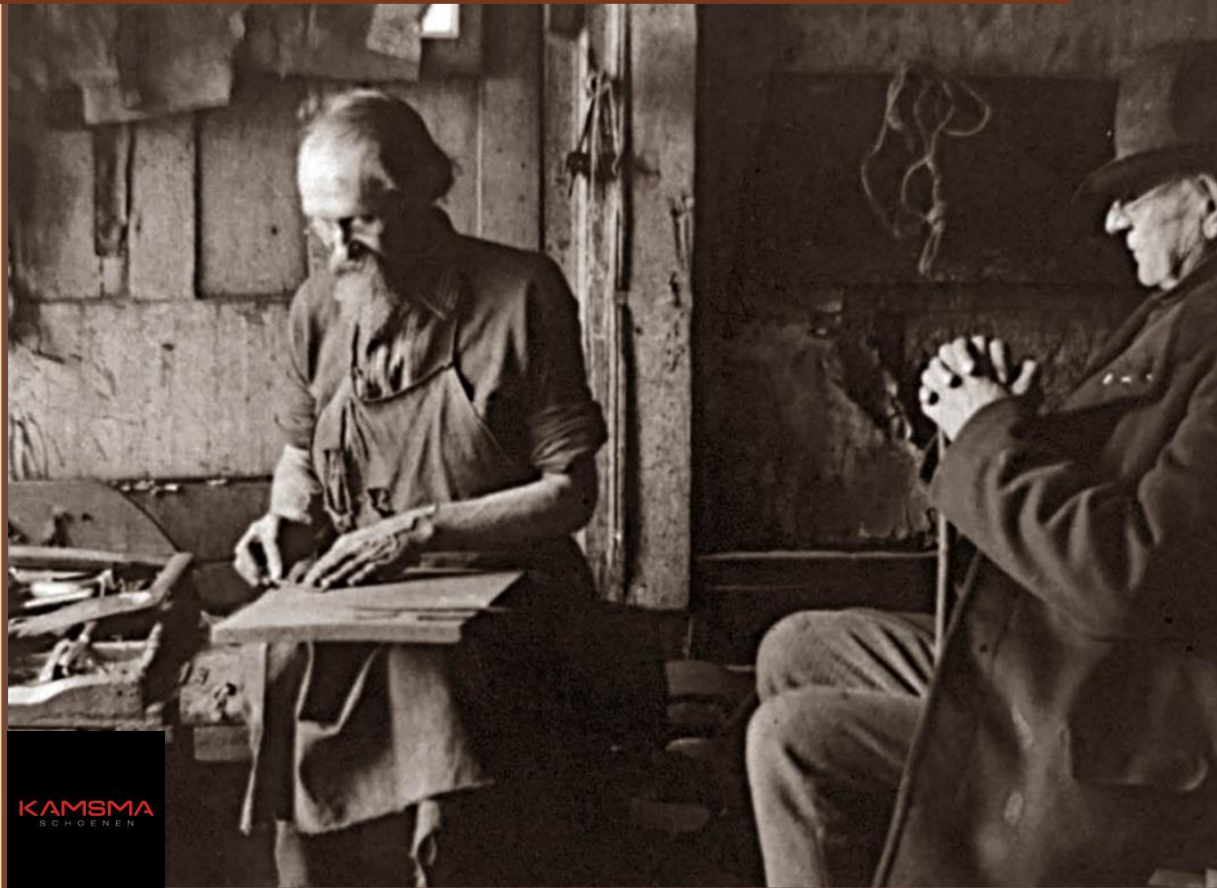
AD 1870

HISTOARYSKE KOMMISSJE
DE EASTERWIERRUMER
FREONERÛNTE

2004

Kamsma schoenen 'By ús giet it mar om
ien dien en dat is skuon'.

Hinne Bokkma
Friesch Dagblad

Kamsma's al 250 jaar in schoenen

HINNE BOKMA

Franeker – „It giet by ús mar om ien ding en dat is skuon.” Kamsma en schoenen, ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. En dat al 250 jaar. Misschien zelfs wel langer. Het is in ieder geval zeker dat Ype Ale's in 1754 in Dronrijp een schoenmakerij dreef. Alle eigenaren van de huidige schoenwinkels van Kamsma stammen af van deze Ype Ale' s.

Grondlegger

Over het verloop van de eerste anderhalve eeuw is niet zo veel bekend. Een familiearchief is niet aanwezig. De Kamsma's gaan ervan uit dat Ype Ale's de vermoedelijke grondlegger van het bedrijf is. Hij was de zoon van een wolkammer. „De stap fan wol nei lear wie doe net sa grut”, zo vertelt Mathey Kamsma, eigenaar van de winkel in Franeker en binnen de Kamsma-groep verantwoordelijk voor de reclame en PR. Het bedrijf ging steeds over van vader op zoon. Ook heeft Kamsma kunnen achterhalen dat het bedrijf een tijdlang in Easterwierum is gevestigd geweest, maar van wanneer tot wanneer is niet duidelijk. Een belangrijk moment in de historie is 1885. In dat jaar vestigde Marten Jacobus Kamsma zich in Leeuwarden, waar hij aan de Schrans een schoenenwinkel opende. Achttien jaar later verhuisde zoon Jacobus Marten de zaak naar de overkant van de straat. Nog altijd is op die plaats een schoenenwinkel met de naam Kamsma.

(aanvulling van de redactie HKE : Op 12 mei 1885 opende Marten Kamsma een schoenmakerij aan de Schrans. Het bleek een juiste beslissing, want al spoedig had hij tien man in dienst en nog later zelfs 14 schoenmakers. Naast de handgemaakte schoenen werden er ook laarzen en klompen verkocht. Douwe Kamsma begon in 1825 een schoenreparatiewerkplaats in Dronrijp. In 1855 opende zijn zoon Jacobus zo'n bedrijf in Oosterwierum. Twee van zijn zonen gingen later naar Dronrijp om daar het vak van schoenmaker te leren bij hun oom. Marten, een van die zonen, begon in 1885 als zelfstandige schoenmaker in de Schrans. Het huidige pand heeft sinds de start in de Schrans diverse verbouwingen gekend, o.a. in 1954 en 1967, waarbij de gehele voorgevel is vernieuwd. Bron: <http://www.johandalstra.nl>)

Bijzonder is dat vader en zoon Kamsma het gehele jaar door werkten aan het op peil houden van de schoenenvoorraad. „Se hiene in protte skuon op foarried. Yn de stille tiid wurken se oan de skuon en wiene sa de kollega-konkurrinten in slach foar en dat wie hiel apart foar dy tiid”, vertelt Kamsma. De schoenmakerij van Kamsma bood begin vorige eeuw werk aan zeven mensen.

Jacobus Marten had drie zonen: Marten, Simon en Johannes. Alle drie toonden ze belangstelling voor het vak van hun vader. Marten nam de zaak aan de Schrans in Leeuwarden over, Simon begon een schoenzaak in Harlingen en Johannes opende een bedrijf in de Oosterstraat in Leeuwarden. Ook de kinderen van drie broers zagen wel brood in de verkoop van schoenen. Zo kwamen er zaken in Joure, Franeker, Drachten, Heerenveen en Sneek. Met uitzondering van Sneek bestaan alle vestigingen nog.

De Kamsma-winkels in Leeuwarden (Oosterdijk), Harlingen, Franeker, Drachten en Heerenveen trekken gezamenlijk op. Dat wil zeggen dat zij gezamenlijk de inkoop regelen, gezamenlijk reclame maken en elkaar ondersteunen waar mogelijk is. Maar elke zaak is zelfstandig en moet zijn eigen broek op houden. Van een gezamenlijk bedrijfskapitaal en een gezamenlijke leiding is geen sprake bij de Kamsma-winkels. „We jouwe elkoar de romte om eigen dingen te ûntwikkeljen. Sa'n fjouwer kear yn 't jier besprekke wy de rinnende saken en by de ynkeap fan skuon geane wy wol mei ús fiven op in paad en der wurdt fansels gebrûk makke fan de yndividuele kwaliteiten”, stelt de eigenaar van Kamsma Schoenen in Franeker. Twee Kamsma's werken niet aan de samenwerking mee. Daarom varen de winkels aan de Schrans en in Joure een eigen koers.

Eigenaardigheden Alle eigenaren van de winkels dragen de naam Kamsma. „It is noch net foarkommen dat ien fan bûten de famylje in saak oernimme wol. Foar dat dilemma ha wy noch nea stien. De namme en de skuon binnen oan elkoar ferbûn. De saken hingje oan elkoar omdat it famylje is”. Iedere winkel heeft wel zijn eigen cultuur en eigenaardigheden. Er zijn lokale verschillen Zo wil de Harlinger consument meer glimmende schoenen dan die uit Franeker. De mensen zijn daar iets frivoler dan in Franeker. „Al sitte ús saken ticht by elkoar, wy hawwe gjin lêst fan elkoar”, aldus Kamsma. Iedere Kamsma-winkel heeft een eigen regionaal-gericht assortiment,

Hinne Bokma, Friesch Dagblad, vrijdag, 16 april 2004